

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre
Estranger » 9' »

Número solt **5** cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DISSAPTE 13 DE GENER DE 1917

NÚM. 11

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i teléfon

S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HÈRNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA. - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

La unitat moral d'Europa

De mica en mica els socialistes espanyols han anat situant-se davant dels problemes de Europa, com ho prova el fet darrerament esdevingut de que s'hagin adherit a la última nota «germanófila» d'En Wilson, accedint als desitjos dels membres de la oficina socialista internacional i del Comitè executiu norueg.

Son altament simpàtics els termes en que els dirigents del nostre socialisme han redactat la comunicació en que donen compte a les seccions d'Espanya de aquesta importantíssima adhesió; de la qual n'extreiem substancialment els següents conceptes:

«Desitgem que els horrors d'aquesta guerra, fineixin lo més aviat possible, més si bé aspirem a que la pau vingui depressa, no volem tampoc que deixi d'esser incompleta i absoluta, que no tingui els caràcters d'un armistici. Volem una fi de la guerra que imposi respecte a la vida independent de les petites nacionalitats per a que no s' reproduceixi el fet criminal realitzat contra els pobles serbi i belga; i aspirem a tot això per a lograr com conseqüència, que les nacions agressores i principalment responsables de la guerra rebin la sanció justa i necessària per a que comprenguin els llurs respectius pobles; els danys que a ells mateixos i als altres produï una organització política creada a base de força material i predisposta a l'agressió».

El llenguatge del socialisme espanyol és noble, sincer i franc, d'acord absolutament amb els principis socials, filosòfics i de fraternitat humana que hi ha inscrits en la gloriosa bandera roja de les grans i decisives reivindicacions. I és més de lloar i posar al relleu aquesta remarcable actitud dels socialistes, després de les baixes concepcions que en aquest país de «l'iliputs» s'han llençat sobre els problemes de la guerra. El fragment d'Internacionals existents a Espanya, se solidaritza amb els ideals comuns, amb les aspiracions de tots els homes de socialisme de la terra, passant no solament per damunt de les trinxeres sinó també atropellant el neutralisme acomodaticí de burges, i l'ànima migrada de certa gent que no sab enlairar-se per les regions de l'ideal, vivint una vida més sintètica, més fonament esperitual...

Després de les manifestacions categòriques, absolutes, rudes, del socialisme francès, cap socialista neutre podia no blement sostreure's a l'infenx d'aquesta creuada internacional, la més trascen-

dent i socialitzant de totes les que podien patrocinar els deixebles de Carles Marx...

La historia ens jutjarà a tots, i ella no ha de ésser no pot ésser severa per als que entre el soroll del ferre i de la mort aixecaven triomfalment, com la més divina de totes les hosties, el somni blanc d'una pau eterna entre els homes de bona voluntat.

La Mancomunitat

Reunions del Consell

S'ha facilitat a la premsa la següent nota de les reunions del Consell:

Despatxà el Consell els assumptes que figuraven a l'ordre del dia de les Seccions de Foment i Governació.

Fou comunicat al Consell l'ofici de l'Alcaldia de Borges Blanques agraint la concessió de la Biblioteca Popular a la dita localitat en mèrits del concurs celebrat a l'efecte.

Es feu de conformitat amb la proposta del Tribunal designat per a jutjar els exercicis del concurs per a la provisió de dugues places de dactilògraf de la Secció Administrativa de Foment de les oficines de la Mancomunitat, la designació dels concursants que han d'ocupar les dites places.

Es resolgueren alguns assumptes relacionats amb el servei de teléfon de la Mancomunitat.

S'aprovaren les liquidacions de les despeses de conservació de carreteres i camins de les provincies de Girona i Lleida, corresponents al mes de desembre últim.

Es designaren els senyors diputats de la Mancomunitat que han d'assistir a la subasta de les obres d'inversió dels acopis i de grava per a la conservació de la carretera d'Aiguamurcia a Sant Jaume dels Domenys, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i Tarragona el dia 16 pròxim.

S'aprovaren els plec de condicions amb el compliment de les quals es concedeixen alguns permisos d'obres que afecten a les vies de comunicació de la Mancomunitat.

Fou el Consell les següents adjudicacions definitives:

A favor de D. Frederic Borja les obres d'inversió i consolidació de 1.536 metres cúbics de grava per a la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, tros de Reus a Sant Ramon, kilòmetres i al 5115.

A favor de D. Josep Aldet, les obres de construcció del camí veinal del de Guisona a Taltahull, per Masóteres, a Sant Guim de la Plana.

A favor de D. Salvador Viñas, l'aco-

pi de 850 metres cúbics de grava per a la conservació dels kilòmetres i al 5 del camí de Sant Genís de Vilassar a Sant Cristòfol de Premià.

A favor de D. Frederic Borja, les obres de construcció del camí veinal de Freginals al kilòmetre 104 de la carretera de Castelló a Tarragona.

Començà el Consell l'estudi detallat de les Bases per al concurs d'avant projectes de l'edifici destinat a Clínica d'Observació i Hospital per al tractament de malalties nervioses.

Acordà el Consell el tràmit dels acords de l'Assemblea de la Mancomunitat referents a la manera d'honorar la memoria de D. Narcís Monturiol, passant-se a informe de l'Institut de Ciències els extrems referents a l'edició de les obres del savi català i a la creació d'un premi científic que porti el nom de «Monturiol»; i interessant de l'Ajuntament de Barcelona que porti la iniciativa de la creació a Barcelona de un monument que perpetui la gloria de la creació de l'Ictineu.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

(ACABAMENT)

A una consulta del Professor de Gramàtica Catalana de les Normals de Lleida, sobre si deuen admetre's sollicituds de exàmen d'alumnes que no es matricularen a son temps, se resol contestar en sentit afirmatiu, solament per als alumnes que al mateix temps, se presentin com a llurres en altres assignatures de les propies Escoles.

A petició del Conseller, Dr. Puig i Sais, s'acordà facultar a la presidència per a organitzar oportunament, com en els anys anteriors, un curs d'Historia de Catalunya per als alumnes de les Escoles barcelonines que vulguin concórrer al V. Concurs Nacional d'Historia de Catalunya, convocat a Girona.

Havent informat la Comissió especial nomenada per a estudiar la emissió de segells de la «Protectora», en el sentit de no estimar-la actualment prou oportuna, per diverses i poderoses raons, se acordà ajornar sa execució, comunicant-ho així a la Comissió Delegada de Buenos Aires, que fou l'autora d'aquesta iniciativa, indicant-li, al mateix temps que serà pràcticament realizable quan una major consciència del poble català sobre la transcendència de l'ensenyança catalana, permeti fer adoptar els segells de la «Protectora» com a timbre mòvil, voluntari, de reduït valor en els rebuts de socis de totes les entitats catalanes i en la documentació mercantil de gran nombre de particulars.

Havent-se publicat, pel P. Caballé, Director del Observatori meteorològic de Montserrat, un volum, en català, amb conjunt de les observacions fetes en el any 1915, el Consell creu pertinent dirigir-se al mateix, felicitant-lo per tan plausible disposició.

Se dona compte d'haver el soci col·lectiu «La Nova Catalunya», de l'Havana, delegat la seva representació a Barcelona, vora la «Protectora», en el que és ja soci individual i conegut escriptor, D. Claudi Amèl·la acceptant-se amb gust la designació.

Enterat el Consell del formos discurs sobre la llengua catalana llegit pel Secretari de la Comissió Tècnica, D. Emili Vallés, en la obertura de curs del «Institut i Biblioteca Popular per a la Dona», se determina enviar-li també una cordial enhorabona.

Com siga que el Vic Consul alemany en aquesta plaça, ha sollicitat del President de la Mancomunitat el nomenament d'un professor per una càtedra de llengua catalana, per diversos alemanys, residents a Barcelona acorda el Consell saludar-lo amb aital motiu, i aprofitar la ocasió per adreçar-se als Directors de tots els Establiments d'Ensenyança estrangera que s'obren a Catalunya pregant-los instaurin càtedres de nostra llengua en dits establiments.

La Presidència dona compte d'haver-se presentat oportunament vuit candidats al Concurs obert per a la provisió d'un Tècnic Assessor, de la «Protectora», havent-se entregat els respectius plec a la Comissió Tècnica per a que informi al Consell Directiu sobre la seva provisió.

Finalment, com siga que l'article XIX dels Estatuts socials preceptua la convocatòria del Consell General Ordinari en la primera quinzena de gener, s'acorda fixar per al diumenge dia 14, de gener propiament, a les onze del matí, la celebració del dit acte, en el qual s'han de complimentar els preceptes reglamentaris i proveir-se els càrrecs següents:

President, Vic-President segon, Tressorer, Arxiver-bibliotecari, un Vocal, Secretari (per dimissió de l'efectiu), Vic-Secretari, i set individus per a cada una de les Comissions, Tècnica i de Propaganda.

El dia primer d'any a les tres de la tarda, tingué lloc l'acte de l'enterrament, en aquesta ciutat, del President de la Comissió Delegada, a Santiago de Cuba, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, D. Cristòfol Rovira. L'acte constituï una solemne manifestació de dol, assistint-hi el doctor Puig i Sais, conceller de la «Protectora», en representació d'aquesta entitat i D. Albert Fàbrega i Esteba, Secre-

tari de la Comissió Delegada de Girona, en representació de la mateixa.

Altrament, el Consell Directiu envià una corona, en expressió de les sinceres simpaties que el finat s'havia guanyat entre els amants de l'ensenyança catalana.

Gazeta del treball

VAGA DE CARRILAIRES

A Valladolid els obrers, empleats en els tallers de la Companyia del Nort, en nombre de 1.700, s'han declarat en vaga de braços creuats, protestant del correctiu imposat a un company, al que se sospengué un dia d'empleu i sou.

ELS PALETES DE VILANOVA I GELTRÚ

La vaga que durant alguns mesos venien sostenint els paletes de Vilanova i Geltrú ha quedat solucionada, mitjançant el reconeixement, per part dels patrons, de la Societat obrera i comproment-se a no ocupar més que obrers associats.

S'ha reanuat el treball, i una Comissió mixta de patrons i obrers se cuidarà d'estudiar la reglamentació de l'aprenentatge, mentres les dues societats, obrera i patronal, es posen d'acord per a fixar l'aument de jornal.

UNA AGRESSIÓ

A conseqüència de la vaga de ebanistes, ans d'ahir ocorregué a Barcelona un succés sagnant. Els obrers que treballaven en un taller d'ebanisteria del carrer de Cerdeña, foren agredits per uns desconeguts, resultant quatre ferits d'arma de foc, un dels quals morí al arribar al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

ALTRES VAGUES

A Tàrraga estan en vaga els paletes. Demanen 50 cèntims diaris més de jornal.

—Vaguen els flequers de Constantina (Sevilla).

—A Màlaga s'han declarat en vaga els laminadors, per haver sigut despedit un company sens causa que ho justifici.

—El conflicte dels fumistes de can Hereter ha sigut solucionat favorablement per a aquests.

VARIES

—Son ja mes de cinc mil els obrers que careixen de treball en les mines de Puertollano per falta de material per a embarcar 40.000 toneladas de carbó que hi ha a la boca dels pons.

—A Ripollat s'ha constituït un Sindicat de paletes i manobres.

EI GAS MÉS SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal curats. Les

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'alliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS REALS CAPSA.

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.
UN PAQUET SOLT 10 CENTIMS.

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties; per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera
Làmpara Nitrogen
Dispot 1/2 Watt

Gran potència lluminosa : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES
Concessionari i dipositar per a Espanya i Portugal:
Plutarco Teixido. - Carme, 35. - Barcelona
Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, **CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA**
Representant en aquesta província **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª REUS

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plaça de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Grans magatzems de calcat
GRAS
Carrer Major, 15 REUS

OSTRES
Se'n serveixen al
Bar SAGALA
Les Verdès de Marennes a 2 pès. dotzena i liles acreditades d'Arcachón a una

Fàbrica de Cases de Cartó
ENRIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1. - REUS

L'Hidráulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS
Camí de Riudoms REUS

Comerc de Ferrreteria i Quincalla
Material per a mines i obres públiques. - Especialitat en articles per a construcció d'edificis
RAMON SALVAT
ARRAVAL ALT DE JESUS, 30. - TELÉFON 220. - REUS
GUINES ECONOMIQUES

La Violeta
Fàbrica de gorres de Joan Rius
Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventajegs que reuneixen les d'aquesta casa.
Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumi teria

Totes les cuines, són assegurades i garantides de infim consum de combustible.

Tintoreria de MANUEL CIBIACH
Se renta i tenyix tota classe de roba. - S'utilitza tel planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS

Fargas i Bertrán s. en c.
CONTRACTISTES
Galanes, 8, 2.ª REUS

Emili Argilaga
DECORACIÓ - MOBLES
TAPICERIA
Arraval alt Jesús, 24 REUS

Sabateria de Pere Roig
BARATURA I SOLIDESA
ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

Esteve Massague
COMISSIÓ REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

LA FINURA
Extens assortit en rams de flors per a bàlls, a preus limitats
L'ÓVERA, 28 REUS

Pau Tost
SASTRE
RACONA, 16 REUS

Dr. Pere Barrufet
CONSULTA DE 3 A 5
SANT JOAN, 10, 1.ª REUS

JOAN PEJOL
RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESUS REUS

Taller de Fusteria
de JOSEP MARIMÓN
Concepció, 12 REUS

DISPONIBLE

ILUSTRACIÓ CATALANA
EDICIÓ POPULAR
Suscripció: Un any, 15 ptes. - Mjg 8 ptes. - Número ordinari, 25 centims
DE VENDA A TOTS LOS KIOSKOS Y PRINCIPALS LLIBRERIES
ADMINISTRACIÓ: Mallorca, 287 - BARCELONA